

НИЙСЛЭЛ ДЭХ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

Аудитын сэдэв: Нийслэлийн төсвийн 2025 оны хөрөнгө оруулалтын төлөвлөгөөний хэрэгжилт, үр дүн

Аудитын код: НТАГ-2026/05-11/ШТА-НА

Аудит хийсэн үндэслэл, бүрэн эрх: Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын 2025 оны А/174 дүгээр тушаалаар баталсан Нийслэл дэх Төрийн аудитын газрын 2026 онд гүйцэтгэх сэдвийг үндэслэн Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 11 дүгээр зүйлийн 11.1, 11.5 дахь зүйлийг үндэслэн Төрийн аудитын байгууллагын бүрэн эрхийн хүрээнд аудитыг гүйцэтгэсэн.

Аудитын гол дүгнэлт: Нийслэлийн төсвийн 2025 оны хөрөнгө оруулалтын төлөвлөгөөнд төсөвлөлтийн шаардлага хангасан төсөл, арга хэмжээг батлаагүй, захиалагчийн хяналтыг бүрэн хэрэгжүүлээгүй нь хэрэгжилтэд сөргөөр нөлөөлсөн байна.

Тайланг хүргүүлсэн этгээд: Нийслэлийн Засаг дарга бөгөөд Улаанбаатар хотын Захирагч, Нийслэлийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурал

Нэмэлт мэдээлэл, мэдээллийн эх сурвалж: Open.audit.mn

Хаяг: УБ хот, Сүхбаатар дүүрэг, Соёлын Төв өргөө “Г” корпус, Утас: 327787

2026.05.15

Аудитын харилцан хамаарал:

Аудитын урьдчилсан судалгааны явцад төлөвлөлтийн үе шатанд судалсан баримт материал, хийсэн урьдчилсан дүн шинжилгээ, харилцан ярилцлагад үндэслэн аудитын ерөнхий эрсдэлийг “Өндөр” гэж үнэлсэн.

Аудитын зорилго, хамарсан хүрээ:

Нийслэлийн төсвийн 2025 оны хөрөнгө оруулалтын төлөвлөгөөний хэрэгжилтэд аудит хийж, аудитын дүн, дүгнэлт, зөвлөмжийг холбогдох байгууллага, албан тушаалтанд танилцуулахад аудитын зорилго чиглэгдсэн.

Аудитын зорилгыг хангахын тулд дараах дэд зорилтын хүрээнд гүйцэтгэсэн.

Үүнд:

- ✚ Хөрөнгө оруулалтын төлөвлөгөөнд хууль, журамд заасан шаардлага хангасан төсөл, арга хэмжээг төлөвлөсөн эсэх;
- ✚ Хөрөнгө оруулалтаар төлөвлөсөн төсөл, арга хэмжээний худалдан авах ажиллагааг хууль, журмын дагуу зохион байгуулсан эсэх;
- ✚ Хөрөнгө оруулалтын төсөл, арга хэмжээг хууль журмын дагуу санхүүжүүлж, хугацаанд нь гүйцэтгүүлэн өмч бүртгэлд тусгасан эсэх;

Аудитын хамарсан хүрээ: Нийслэлийн төсвийн 2025 оны хөрөнгө оруулалтаар баталсан төсөл, арга хэмжээний төлөвлөлт, худалдан авах ажиллагаа, санхүүжилт, хэрэгжилтийг зохион байгуулсан НЗД, НЗДТГ болон харьяа байгууллагуудыг хамруулан төлөвлөлтийн баримт бичиг, ажлын даалгавар, ТЭЗҮ, зураг төсөл, магадлалын ерөнхий дүгнэлт, худалдан авах ажиллагааны төлөвлөгөө, тайлан, гүйцэтгэгчтэй байгуулсан гэрээ, олгосон санхүүжилт, хэрэгжилтийг хамруулсан.

Аудитын явцад гарсан хүндрэл, бэрхшээл:

Төсөл, арга хэмжээний хэрэгжилтийн бодит байдалд аудит хийхэд аудитын багийн гишүүдийн мэргэжил, хүний нөөцийн хүрэлцээгүй байдал, шалгагдагч байгууллага шаардсан мэдээллийг хугацаа алдаж, бүрэн бус ирүүлсэн зэрэг нь хүндрэл бэрхшээл үүссэн.

Аудитын гол үр дүн:

Аудитын дэд зорилт А.1. Хөрөнгө оруулалтын төсөл, арга хэмжээг төлөвлөхдөө бодлогын баримт бичигтэй уялдуулсан уу?

Хариулт: НИТХ-ын тогтоолоор баталсан 118 ТАХ нь (задарсан 469 багц ажил) хөгжлийн бодлогын дунд болон богино хугацааны баримт бичгүүдтэй бүрэн нийцээгүй байна.

Аудитын дэд зорилт А.2. Хөрөнгө оруулалтын төлөвлөгөөнд хуульд заасан техник, эдийн засгийн үндэслэл, батлагдсан зураг төсөв, төсөвлөлтийн холбогдох бусад шаардлагыг хангасан, Төрийн хэмнэлтийн тухай хуульд нийцсэн төсөл, арга хэмжээг тусгасан уу?

Хариулт: Нийслэлийн төсвийн 2025 оны хөрөнгө оруулалтаар хэрэгжих зарим ТАХ-г зураг төсөвгүй, техникийн шаардлага хангаагүй байхад багцлан задалж тоо хэмжээг 2.8 дахин нэмэгдүүлсэн байна.

Аудитын дэд зорилт А.3. Төсвийн төлөвлөлтөд төрийн аудитын байгууллагын тухайн жилийн төсвийн төсөлд өгсөн санал, дүгнэлтийг тооцсон уу, өмнөх аудитаар өгсөн зөвлөмжийг хэрэгжүүлсэн үү?

Хариулт: НТАГ-аас НЗД-ын 2025 оны төсвийн төсөлд хөрөнгө оруулалтын төлөвлөлттэй холбоотой өгсөн санал, өмнөх оны аудитаар өгсөн зөвлөмжийг хэрэгжүүлж ажиллаагүй байна.

Аудитын дэд зорилт Б.1. Худалдан авах ажиллагааны төлөвлөгөөнд холбогдох хууль, журамд нийцсэн төсөл, арга хэмжээг тусгасан уу?

Хариулт: Худалдан авах ажиллагаа зохион байгуулсан ТАХ-ний 46.5 хувь нь төлөвлөгөөнд тусгагдаагүй буюу нэмэлтээр хэрэгжсэн, 57.1 хувь нь төсөвлөлтийн шаардлага хангаагүй байна.

Аудитын дэд зорилт Б.2. Худалдан авах ажиллагаанд холбогдох хууль, журам, тендерийн баримт бичигт тусгасан шаардлагыг хангасан гүйцэтгэгчийг сонгон шалгаруулж гэрээ байгуулсан уу?

Хариулт: Тендерийн баримт бичигт заасан шалгуур үзүүлэлтийг хангаагүй гүйцэтгэгчийг сонгон шалгаруулсан зөрчил буурсан байна.

Аудитын дэд зорилт В.1. Хөрөнгө оруулалтын төсөл, арга хэмжээг ажлын гүйцэтгэлд үндэслэн хууль журмын дагуу санхүүжүүлсэн үү?

Хариулт: Хөрөнгө оруулалтын бодит гүйцэтгэлд тавих захиалагчийн хяналт хангалтгүй байсны улмаас 65.7 тэрбум төгрөгийн санхүүжилтийг Төсвийн тухай хуульд заасан шаардлагад нийцүүлэлгүй олгосон байна.

Аудитын дэд зорилт В.2. Хөрөнгө оруулалтын төсөл, арга хэмжээг төлөвлөсөн хугацаанд зураг төсөв, техникийн тодорхойлолтын дагуу гүйцэтгүүлж, гэрээний биелэлтэд хяналт тавьж байна уу?

Хариулт: ТАХ-г төсөвлөлтийн шаардлага хангаагүй баталсны улмаас гүйцэтгэлийн явцад зураг төсөв боловсруулах, газар чөлөөлөх зэрэг нэмэлт ажлууд хийгдэж, нийт гэрээний 62.9 хувь нь хугацаа хоцорсон байна.

Аудитын дэд зорилт В.3. Хэрэгжиж дууссан төсөл, арга хэмжээний үр дүнд бий болсон хөрөнгийг бүртгэлд тусгаж, зориулалтын дагуу ашиглаж байна уу?

Хариулт: Хэрэгжиж дууссан ТАХ-ний 49.1 хувийг өмчийн бүртгэлд тусгасан, барилга угсралт, зураг төслийн ажлууд төлөвлөлтийн алдаанаас шалтгаалж удаашралтай байна.

Аудитын дүгнэлт:

1. Нийслэлийн 2025 оны төсвийн хөрөнгө оруулалтаар шинээр хэрэгжих 118 төсөл, арга хэмжээ (задарсан 469 багц ажил) нь хөгжлийн бодлогод бүрэн нийцээгүй, нийт төсөл, арга хэмжээний 49.8 хувь нь зураг төсөвгүй, газрын зөвшөөрөлгүй зэрэг төсөвлөлтийн шаардлага хангаагүй байхад баталсан нь Төсвийн тухай хууль болон Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийг зөрчиж байна.
2. Худалдан авах ажиллагаа зохион байгуулсан төсөл, арга хэмжээний 46.5 хувь нь нэмэлтээр батлагдсан, 57.1 хувь нь төсөвлөлтийн шаардлага хангаагүй байгаа нь төлөвлөлт болон бэлтгэл ажил хангалтгүй байгааг харуулж байна. Харин тендерийн шалгуур хангаагүй гүйцэтгэгчийг сонгон шалгаруулах зөрчил өмнөх онтой харьцуулахад буурсан эерэг үзүүлэлттэй байна.
3. Төсөл, арга хэмжээний бэлтгэлийг бүрэн хангаагүй (зураг төсөв, газар чөлөөлөлт г.м) баталсны улмаас нийт гэрээний 62.9 хувь нь хугацаа хоцорсон, барилга угсралт, зураг төслийн ажлууд төлөвлөлтийн алдаанаас шалтгаалан удааширсан байна.
4. Захиалагчийн хяналт хангалтгүйгээс 65.7 тэрбум төгрөгийн санхүүжилтийг холбогдох хууль журамд нийцүүлэн олгоогүй байна.
5. НТАГ-аас өмнөх оны аудитаар өгсөн зөвлөмж болон төсвийн төсөлд өгсөн саналуудыг хэрэгжүүлж ажиллаагүй нь алдаа зөрчил дахин давтагдах нөхцөлийг бүрдүүлжээ.

6. Хэрэгжиж дууссан төсөл, арга хэмжээний үр дүнд бий болсон хөрөнгийн 49.1 хувийг өмчийн бүртгэлд тусгаагүй байна.

Аудитын зөвлөмж:

Нийслэлийн Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хуралд:

1. НЗД-аас өргөн мэдүүлсэн хөрөнгө оруулалтын ТАХ-г төсөвлөлтийн шаардлага хангасан эсэхийг хянаж, батлах.
2. Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн 13 дугаар зүйлийн 13.1.1-т “батлагдсан төсөл, арга хэмжээний худалдан авах ажиллагааг жил бүрийн 05 дугаар сарын 31-ний өдрийн дотор бүрэн дуусгах” гэж заасныг мөрдөж, шинээр хэрэгжих ТАХ-г төсөвт батлахгүй байх.

Нийслэлийн Засаг дарга бөгөөд Улаанбаатар хотын захирагчид:

1. Нийслэлийн төсвийн хөрөнгө оруулалтын төсвийн төсөлд болон төсвийн жилийн дундуур төсөвлөлтийн шаардлага хангасан ТАХ-г тусгаж, түүнд худалдан авах ажиллагааг зохион байгуулах.
2. Төсөл, арга хэмжээг хэрэгжилтийн шатанд үндэслэлгүйгээр жижиг багцуудад хуваан (дунджаар 5.3 дахин) зохион байгуулж байгаа болон зарим худалдан авах ажиллагааг ажлын даалгавраар зохион байгуулж байгаа зөрчлийг зогсоох.
3. Гэрээний хугацаа хоцорсон төсөл, арга хэмжээний шалтгааныг тодруулж, гэрээний хэрэгжилтийг хангуулах арга хэмжээ авах.
4. Хэрэгжиж дууссан төсөл, арга хэмжээний дүнд бий болсон хөрөнгө болон ТЭЗҮ, зураг төсөл, баримт бичиг, тайлан боловсруулах төсөл, арга хэмжээний үр дүнг өмчийн бүртгэлд бүрэн тусгах.
5. Аудитаар илэрсэн зөрчлүүд болон өмнөх оны зөвлөмжийг хэрэгжүүлээгүй байгууллага, албан тушаалтанд хариуцлага тооцох.